

Mokete wa letsatsi la tswalo wa Pikoko

Sesotho

Harold Gondwe

Mokete wa letsatsi la tswalo wa Pikoko

E ngotswe ke Harold Gondwe
Motaki wa ditshwantsho ke Karen Ahlschläger

E fetoletswe ke Mpho Ntaka

Pikoko o ne a rera mokete o moholo bakeng sa letsatsi la hae la tswalo. O ne a nahana ka tsela eo a ka etsang hore mokete ona wa hae wa letsatsi la tswalo o fapane le mekete e meng ya matsatsi a tswalo a kileng a ba teng.

Pikoko e ne e tsebahala ka ho ikgohomosa, le ka ho bula mapheo a yona ka boikakaso e ntse e hlahisa masiba a yona a matle a mebala-bala.

“Ha ke na ho mema diphoofolo tsohle, ke batla feela diphoofolo tse nang le mapheo feela, jwale ha re ntse re tjeka, re tla bontsha botle ba mapheo le masiba a rona. Ke kgona ho inahanela, ke bula mapheo a ka kaofela.”

“Ee! Jwale ke fumane leano le tla etsa hore batho ba bue ka mokete wa ka wa letsatsi la tswalo ...” ho rialo Pikoko a bula mapheo a hae mme a otlolla masiba a hae hanyenyane a ntse a reteleha a sheba morao.

Pikoko e ne e tsebahala ka ho kgaba, le ka ho bula mapheo a yona ka boikakaso e ntse e hlahisa masiba a yona a matle a mebalabala.

“Ha ke na ho mema diphoofolo le dinonyana tsohle. Ke batla fela dinonyana tse nang le mapheo feela. Re etsetsa hore nakong eo re ntseng re tjeka re kgaba, re bontshe botle ba mapheo le masiba a rona. E kare ke a bona ke se bula mapheo a ka a matle a mebalabala kaofela.”

Jwale Pikoko a qala ho ngola le ho romela sememo sa letsatsi la hae la tswalo ho dinonyana tsohle tseo a neng a batla hore di be teng moketeng wa hae. Pikoko o ile a mema dinonyana tse kang dikgoho, matata, dikgaka, dikwekwe le tse ding tse ngata.

Sememo se itse baeti ba tlameha ho tla le balekane ba bona, ba apere bosweu fela, ebile ho bolelwa hore ho tla ba le tlhodisano ya motjeko hona moketeng oo.

Bahlodi ba tla fumana meputso e metle.

Yaba ho qaleha mosebetsi o moholo wa ho batla diaparo tse tshweu.

“Ke kgathatsehile haholo ke taba ya hore ke lokela ho ya reka diaparo tse tshweu empa ke tla di apara nakwana fela,” ho rialo Kgoho ka kgalefo.

“Nka o thusa ka ho o felehetsa ho ya sheba hobane ha o na leihlo le letle la diaparo wena,” ho rialo Letata le ntse le tsheha le Kgoho.

“Nna ha ke na bothata ka diaparo tse tshweu hobane sena se bolela hore ke tla ba mohlodi mme ke tla ba motle haholo ho feta bohle ba mengweng moketeng oo wa Pikoko,” ho rialo Letata ka boikgohomoso.

Ha ba ntse ba eya hodimo le tlase ba batla diaparo tse tshweu, ha hlaha Kgudu.

“Dumelang moo, le bua ka eng banna, naa ho na le ntho e le tshwenyang?” ha botsa Kgudu.

“Seo re buisanang ka sona ha se o hloke, ha wa mengwa le ho mengwa moketeng ona hobane ha o na mapheo,” ho rialo Kgoho.

“Ka nnete, o seke wa ikgathatsa ka ho tla moketeng, ha o setho sa lelapa la rona,” ho eketsa Letata.

Mokete oo ho ne ho buuwa ka ona hohle motseng. Sena se ile sa etsa hore Kgudu a nke geto ya ho batla tsela eo a ka e sebedisang ho ya moketeng le hoja a ne a sa mengwa.

Kgudu e ile ya ipolella mme ya bua e le nngwe yare: " Ke a ya moketeng oo mme ha ho motho ya tla nthibela, ha ba mpona, ke tla be ke se ke le ka hare ho sebaka sa mokete."

“Na o ntse o ikutlwa, o seke wa ya moo mme wa itlontlolla, empa o ntse o tseba hore ha wa mengwa, ke hobaneng ha o lokela ho ya moo?” ho rialo Ntja a leka ho eletsa Kgudu.

“Mamela mona Ntate Ntja, ha ke a kopa maikutlo a hao, ha ke tsebe le hore na o reng, kwala molomo wa hao hle!”

“E kare kea bona ba se ba o leleka le pele o ja dijo,” ha rialo Ntja ha a ntse a tsheha butle mme a siya Kgudu a nahana ka tsela eo a ka yang moketeng ka yona.

Kgudu o ile a qala ho etsa maqheka a ho ya moketeng oo. O ne a sa batle hore mang kapa mang a bone seo a se etsang, kahoo o ne a etsa dintho tsohle lekunutung.

Ke hobaneng ha Kgudu a batla ho itlontlolla ka ho ya moketeng oo a sa mengwang ho ona, ho rialo Ntja ha a ntse a bua le Katse.

Tlohela Kgudu o tseba seo a se etsang, ha ke batle ho ikamahanya le taba ena, ho rialo Katse.

Ke a o bolella re tla utlwa ho hong ka mokete ona, ho rialo Ntja ha a floha ho Katse.

Letsatsi le leholo le ile la fihla la mokete wa tswalo ya Pikoko, dinonyana di ne di apere hantle. Di ile tsa kena moketeng di felehedswe ke balekane ba tsona.

Kgudu a kena moketeng, o ne e takile sefahleho sa hae kaofela, a ikwahetse sefahleho, se makatsang e ne eka o na le mapheo a kang a Letata mme a kena ka boikakaso le boikgohomoso.

Mokete o ile wa qala, Pikoko a thetha sehohlela ha bonolo yaba o otlala kgalase ka kgaba hore a tle a kgone ho bua hantle.

Ke kopa o fokotse modumo wa mmino,"ha a rialo Kgaka a fokotsa modumo hobane e ne e le yena motsamaisa wa mokete.

Ke a leboha metswalle yaka ha le tlile ho tla keteka letsatsi la ka la tswalo le nna. Ho na le dijo le dino tse ngata, le ke ke la di geta, haeba ho na le tse setseng le ka ya le tsona hae. Pikoko a bua sena ka boikakaso.

Qetellong, re tla ba le tlhodisano ya motjeko mme ya hlotseng o tla fumana moputso.

Dibui tse neng di memilwe di ile tsa bua, tsa thoholetsa Pikoko ka mokete o motle, o monate wa letsatsi la tswalo.

Ho ile ha tlišwa dijo le dino. Tsohle di ne di le monate ebile ho le hotle haholo.

Qetellong ha binwa pina ya letsatsi la tswalo.

Jwale ha fihla nako ya tlhodisano ya ho tantsha. Kgaka o ne a hlophisitse le ho lokodisa dipina tse neng di ratwa ke bohle ba neng ba kenetse tlhodisano ya ho tantsha.

Yaba ho latela pina e mona e monate e tsejwang ka hore ke "Jerusalema".

Ntlo yohle e ile ya ema, ha tantshwa e mong le e mong ba bontsha bokgoni ba hae.

Yaba Kgudu o re: "Tjhe, nke ke ka ithiba, ke rata pina ena haholo."

Kgudu a leba sebakeng sa moo bohle ba neng ba tantshetsa teng mme a qala ho tantsha, a ya hodimo le tlase jwalo jwalo. Qetellong o ne se a fufuletswe mme pente yane eo a neng a itakile ka yona sefahlehong ya qala ho qhibidiha ya tloha.

Ka nako eo Letata o ile a re: “Naa nka tantsha le wena ka kopo hle?” Kgudu a araba ka thabo.

“Ke kgale ke emetse letsatsi lena,” ho rialo Kgudu ha ba tshwarane mme ba tantsha mmoho.

Ha Kgudu le Letata ba ntse ba tantsha,
dinonyana tse ding di ne di opa diatla. Ho ne ho
hlakile hore ba tla hapa tlhodisano ya tantshe.

Letata o ne a batla ho ipontshahatsa mme a
phahamisetsa Kgudu hodimo ka lepheo lane la
maiketsetso.

Bohle ba ile ba makala ha lepheo le wela fatshe. Kgudu o ile a leka ho tshwara lepheo empa a hloleha hobane o ne a se a le pepeneneng. Dinonyana tse neng di menngwe di ile tsa makala haholo.

Ha ba le lerata: “Enwa ke Kgudu, o ile a iketsa Letata mme a tla moketeng a sa mengwa,” dinonyana di ile tsa bua sena ha di batla ho otlala Kgudu.

Kgudu o ne a swabile abile a tletse dihlolong, a lakatsa eka lefatshe le ka buleha mme la mo kwenya.

“Tswa, tsamaya! Pele re o otlala kaofela,” ho rialo Dikwekwe di leka ho tshwara lepheo le setseng la Kgudu e le hore di tle di lahlele Kgudu ka ntle ho mokete.

Pikoko a sheba Kgudu ka qenehelo le kutlwelobohloko mme a re: "E mong le e mong a hlokomele hore ona ke mokete wa ka. Ha ho motho ya tla ama le ho o tla Kgudu, naa le a nkutlwa?"

Kgudu o ne a se na letho leo a ka le buang, o ne swabile abile a iphaphatha ka sekwala sefahleho seo a neng a se rwetse pejana.

“Ke kopa o ntshwarele, ke maswabi haholo,” ho rialo Kgudu ha a ntse a kopa tshwarelo mme a iketsetsa moyo.

Ntja le Katse ba ne ba hlodisitse ka fesetere ba tsheha haholo mme ba hoeletsa ba re: “O laheile Kgudu, o tla tswela ho ya meketeng eo o sa mengwang ho yona.”

DITEBOHO

E ngotswe ke

Harold Gondwe

Motaki wa ditshwantsho ke

Karen Ahlschläger

Mohlophisi

Mavis Ndlovu

Moqapi

PixelPing Design

Mofetoledi

Mpho Ntaka

Mosireletsi wa Boleng

Matebogo Makhutle

ISBN 978-0-638-00826-5

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

